Dosarul nr. 4-2283/2024
PIGD 4-24109617-12-4-30092024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

22 ianuarie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (*sediul Buiucani*)
În componenţa:
Preşedintelui şedinţei, judecătorul Elena Costiuc,
Grefierului Ivan Bulgac
cu participarea:
Persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, Tatiana Bîtca
în lipsa:
Agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Centru, Ecaterina Graur,

examinând în ședință publică cauza contravenţională în privinţa lui ***Bîtca Tatiana*****,** *născută la******, *IDNP* *****, *domiciliată în* *****, învinuită în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 63 alin. (1) Cod contravenţional, instanţa de judecată, -

A C O N S T A T A T:

La data de 20 septembrie 2024, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Centru, Graur Ecaterina, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 477851, în privința cet. Bîtca Tatiana, fiind reținut în sarcina acesteia faptul că, *la 18 septembrie 2024, ora 12:50 min., în Liceul Teoretic „******”, *la lecția de educație fizică, copilul* ***** *a pus piedică minorului* *****, *care este coleg de clasă*, prin ce a comis contravenția prevăzută de art. 63 alin. (1) Cod contravențional.

La data de 26 septembrie 2024, în conformitate cu art. 395 alin. (1) pct. 1 lit. c) din Codul contravențional, prezenta cauza contravențională, - a fost expediată spre examinare conform competenţei în instanţa de judecată.

În ședința de judecată, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Centru, Graur Ecaterina, fiind citat legal despre locul, data și ora examinării cauzei contravenționale, prin intermediul poștei electronice, nu s-a prezentat în instanţa de judecată, prin cerere a solicitat examinarea cauzei în absența sa, şi în acest context, instanța de judecată precizează că a fost respectată procedura de citare legală.

Din aceste considerente, instanţa de judecată consideră că a luat toate măsurile necesare pentru citarea legală a participanților la proces, care au cunoscut cert despre examinarea cazului, iar astfel, prin prisma art. 455 alin. (2) din Codul contravențional, s-a dispus examinarea cauzei în absenţa agentului constatator, cu remiterea copiei de pe hotărâre.

Persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, Bîtca Tatiana în ședința de judecată a declara că cunoaște motivele întocmirii procesului verbal cu privire la contravenție, a încercat să amelioreze situația să se înțeleagă cu mama copilului care a căzut, a solicitat de la dirigintele clasei numărul de contact, însă i s-a refuzat. A fost chemat consiliu, ofițerul de sector și reprezentantul al DPDC.

Studiind materialele cauzei, instanța de judecată ajunge la concluzia de a înceta procesul contravențional pornit în privința cet. Bîtca Tatiana în baza art. 63 alin. (1) Cod contravențional, din următoarele considerente.

În sensul art. 462 din Codul contravenţional, atunci când examinează cauza contravenţională, instanţa de judecată trebuie să pronunţe una din aceste două soluţii: a) încetarea procesului contravenţional; sau b) declararea vinovăţiei persoanei care a comis contravenţia imputată și, după caz, stabilirea sancţiunii contravenţionale, aplicarea măsurii de siguranţă sau înlăturarea executării sancţiunii.

Conform art. 7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Potrivit art. 10 din Codul contravențional, constituie contravenție fapta – acțiunea sau inacțiunea ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracțiunea, săvîrșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod și este pasibilă de sancțiune contravențională. Fapta prejudiciabilă constituie temeiul real al răspunderii contravenționale și se manifestă sub două forme prin intenție sau din imprudență.

În baza art. 458 alin. (1) din Codul contravenţional, examinînd cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

Pentru a purcede la analiza existenței sau inexistenței faptei contravenționale, prioritar instanța de judecată va analiza cuprinsul procesului-verbal cu privire la contravenție prin raportarea acestuia la cerinţele imperative prevăzute de legea contravențională prin prisma existenței temeiurilor de declarare a nulităţii absolute sau relative.

În accepțiunea art. 381 alin. (4) din Codul Contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atît circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cît și cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum și circumstanțele atenuante sau agravante.

În baza art. 442 alin. (1) din Codul contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care *se individualizează fapta ilicită* și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de către agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

Din perspectiva Convenţiei Europene a Drepturilor Omului, faptele cotravenţionale pot intra în sfera cauzelor penale. Astfel, în materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de art. 6 § 2 din Convenţia Europeană.

Procesul-verbal cu privire la contravenţie reprezintă un act probator al unei contravenţii și trebuie să conţină menţiunile prevăzute de art. 443 din Codul Contravenţional.

În acest context, respectarea exigenţelor legale prevăzute de art. 443 din Codul contravenţional este obligatorie pentru agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie, prin prisma art. 445 din Codul Contravenţional.

Analizând actul de constatare sub aspectul legalităţii sale, instanţa va cerceta dacă în cauză sunt întrunite cerinţele de formă ale procesului-verbal de contravenţie, așa cum sunt impuse acestea de dispoziţiile art. 443 din Codul Contravenţional referitoare la menţiunile obligatorii ce trebuie prevăzute sub sancţiunea nulităţii. Nulitatea poate fi invocată și din oficiu.

Potrivit art. 443 alin.(1) din Cod contravențional Procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: a) data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii; b) calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o reprezintă; c) numele, prenumele, domiciliul, ocupaţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, datele din buletinul lui de identitate sau, după caz, din alt act care stabileşte identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; d) ***fapta contravenţională, locul şi timpul săvîrşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie;*** *e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei;* f) aducerea la cunoştinţa persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional şi a victimei a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute la art.384 şi 387; g) obiecţiile şi probele pe care persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional le aduce în apărarea sa, precum şi obiecţiile şi probele victimei; h) informaţii despre instituţia bancară şi despre modul de plată a amenzii.

În concordanţă cu cele expuse *supra*, instanţa notează că conceptul de *„acuzaţie”* trebuie înţeles în sensul Convenţiei şi acesta poate fi definit drept *„notificarea oficială, din partea autorităţii competente, privind suspiciunea referitoare la comiterea unei infracţiuni”*, definiţie care depinde, de asemenea, de existenţa sau absenţa unor *„repercusiuni importante asupra situaţiei [suspectului]”* (a se vedea, cu titlu de exemplu, *Deweer împotriva Belgiei*, par. 42 şi 46, şi *Eckle împotriva Germaniei*, par. 73), iar punctul de plecare în examinarea aplicabilităţii laturii penale a art. 6 din Convenţie rezidă în criteriile enunţate în hotărârea *Engel şi alţii împotriva Ţărilor de Jos*, par. 82-83: 1) calificarea în dreptul intern; 2) natura infracţiunii; 3) gravitatea pedepsei pe care persoana în cauză riscă să o primească.

Instanţa statuează că în materie penală, o *informare precisă şi completă* cu privire la *acuzaţiile aduse* unui inculpat şi, prin urmare, cu privire la încadrarea juridică pe care instanţa ar putea să o reţină împotriva acestuia, este *o condiţie esenţială a echităţii procedurii* [P*élissier şi Sassi împotriva Franţei (MC)*, par. 52; *Sejdovic împotriva Italiei (MC)*, par. 90], or sfera de aplicare a art. 6 § 3 lit. a) trebuie apreciată, în special, în lumina dreptului mai general la un proces echitabil, garantat la art. 6 § 1 din Convenţie şi respectiv, dreptul de a fi informat cu privire la natura şi *cauza* acuzaţiei trebuie să fie analizat *în lumina dreptului acuzatului de a-şi pregăti apărarea* [*Pélissier şi Sassi împotriva Franţei (MC)*, par. 54; *Dallos împotriva Ungariei*, par. 47].

Prin urmare, instanţa stabileşte că art. 6 § 3 lit. a) din Convenţie recunoaşte acuzatului dreptul de a fi informat nu numai cu privire la *„natura”* acuzaţiei, adică încadrarea juridică a faptelor în cauză, dar şi cu privire la ***„cauza”*** acuzaţiei, adică ***faptele materiale de care este acuzat*** şi pe care se bazează acuzaţia (*Mattoccia împotriva Italiei*, par. 59; *Penev împotriva Bulgariei*, par. 33 şi 42).

La caz, instanța reține că, potrivit procesului-verbal la rubrica „fapta contravențională„ este indicat *„la 18 septembrie 2024, ora 12:50 min., în Liceul Teoretic „*****”, la lecția de educație fizică, copilul ***** a pus piedică minorului *****, care este coleg de clasă*”

Prin urmare se atestă despre acțiunile minorului ***** fără a fi specificat despre careva acțiuni sau inacțiuni ale persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, Bîtca Tatiana. Or, din fapta descrisă de agentul constatator se redă o situaţie abstractă, expusă formal, din care nu reiese cert care sunt acţiunile imputate Tatianei Bîtca.

Or, contravenția prevăzută de art. 63 alin. (1) din Codul contravențional face parte din categoria celor în domeniul relaţiilor de familie, care urmau a fi constatate cu ajutorul probelor ce ar fi putut demonstra totuşi (in)existenţa unei atitudini neconştiincioase din partea părintelui faţă de copilul său, iar respectiv, în acest caz, cu reţinerea prezenţei unor serioase îndoieli asupra veridicității celor constatate în procesul verbal al contravenției, instanţa nu poate statua arbitrar în sensul acuzării persoanei.

Articolul 63 alin. (1) Cod contravențional stabilește răspunderea contravențională în cazul neîndeplinirii obligaţiilor de întreţinere, de educare şi de instruire a copilului, însă din conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție nu rezultă existenţa unei atitudini neconştiincioase din partea părintelui faţă de copilul său, precum nici faptul că anume părinții acestuia sunt pasibili de răspundere contravențională pentru acțiunile acestuia.

Or, contravenția prevăzută de art. 63 alin. (1) din Codul contravențional face parte din categoria celor în domeniul relaţiilor de familie, care urmau a fi constatate cu ajutorul probelor ce ar fi putut demonstra totuşi (in)existenţa unei atitudini neconştiincioase din partea părintelui faţă de copilul său, iar respectiv, în acest caz, cu reţinerea prezenţei unor serioase îndoieli asupra veridicității celor constatate în procesul verbal al contravenției, instanţa nu poate statua arbitrar în sensul acuzării persoanei.

În circumstanțele date, potrivit principiului *„actori incumbit probation”*, cel ce face o afirmaţie în faţa judecăţii trebuie să o și dovedească, astfel, instanța de judecată reiterează că, de către agentul constatator nu au fost acumulate careva probe care ar fi demonstrat comiterea de către Bîtca Tatiana a contravenției imputate, și anume (in)existenţa unei atitudini neconştiincioase din partea sa în calitate de părinte, faţă de copilul său.

Prin urmare, din cuprinsul art.462 din Codul contravențional rezultă că, atunci când examinează cauza contravențională, instanța de judecată trebuie să pronunțe soluţia de încetare a procesului contravențional sau de declarare a vinovăției persoanei care a comis contravenția imputată și, după caz, stabilirea sancțiunii contravenționale, aplicarea măsurii de siguranță sau înlăturarea executării sancțiunii.

Potrivit art. 441 alin. (1) lit. a) din Codul contravențional, procesul contravențional pornit încetează dacă nu există faptul contravenției, iar în conformitate cu art. 461 din acelaşi cod, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 441 și 445 din Codul contravențional, instanța încetează procesul contravențional.

Aşadar, în circumstanțele de fapt și de drept enunțate, procesul contravențional intentat de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Centru al DP mun. Chișinău, Graur Ecaterina în privința Tatianei Bîtca, pe semnele contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul contravențional, urmează a fi încetat, din motivul inexistenței faptei contravenționale.

În temeiul prevederilor articolelor 395 alin. (1) pct. 1) lit. b), 441 alin. (1) lit. a), 460, 461 alin. (1), 462 şi 465 alin. (1) din Codul contravențional, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se încetează procesul contravențional pornit în privința lui ***Bîtca Tatiana*****,** *născută la******, *IDNP* *****, pe semnele contravenției prevăzute de art. 63 alin. (1) din Codul contravențional, din motiv că nu există faptul contravenției.

Copia hotărârii se remite pentru informare părților.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Centru în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, *sediul Buiucani*.

Preşedinte al şedinţei,
Judecător Elena Costiuc